

JULES VERNE

Căpitan la cincisprezece ani

Traducere de Michaela Buşoiu

Prefață de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX 2000

CUPRINS

<i>Călătoriile inițiatice și eroii adolescenți (Lucian Pricop).....</i>	<i>7</i>
---	----------

CĂPITAN LA CINCISPREZECE ANI

PARTEA ÎNTÂI

I – Bricul-goeletă <i>Pilgrim</i>	13
II – Dick Sand	22
III – Epava	29
IV – Supraviețuitorii de pe <i>Waldeck</i>	37
V – S.V.	42
VI – Balena	54
VII – Pregătirile	63
VIII – Cetaceul	71
IX – Căpitanul Sand	79
X – Următoarele patru zile	87
XI – Furtuna	97
XII – La orizont	109
XIII – Pământ! Pământ!	118
XIV – Măsuri de luat în continuare	128
XV – Harris	140
XVI – Pe drum	152
XVII – O sută de mile în zece zile	163
XVIII – Un cuvânt îngrozitor	174

PARTEA A DOUA

I – Comerțul cu sclavi	187
II – Harris și Negoro	196
III – Pornind la drum	206

IV – Drumurile proaste ale Angolei	216
V – Lecție despre furnici, într-un furnicar	225
VI – Clopotul Cabestanului	234
VII – O tabără pe malurile Coanzei.....	244
VIII – Câteva însemnări ale lui Dick Sand.....	253
IX – Kazonndé	264
X – Ziua marelui târg.....	273
XI – Un punch oferit regelui din Kazonndé	281
XII – O înmormântare regală.....	289
XIII – În interiorul unei factorii.....	299
XIV – Vești de la doctorul Livingstone	307
XV – Unde te poate duce o coleopteră tuberculată	318
XVI – Un „mgannga“	329
XVII – În derivă.....	336
XVIII – Diverse incidente.....	345
XIX – S.V.	354
XX – Încheiere	362

CĂLĂTORIILE INIȚIATICE ȘI EROII ADOLESCENȚI

Apărut întâia dată în foileton în *Magasin d'éducation et de récréation* în intervalul 1 ianuarie – 15 decembrie 1878, romanul *Căpitan la cincisprezece ani* a fost publicat în același an într-o ediție cartonată de către editorul lui Jules Verne, Pierre-Jules Hetzel.

Povestea este croită didactic, autorul căutând transmiterea unui mesaj politic egalitarist, mai exact, utilizând o poveste de aventuri pentru a condamna comerțul cu sclavi din Africa. Personajele sunt tipologii ușor descifrabile. Astfel, tânărul marinăr Dick Sand este un mus ce se îmbarcă la bordul bricului-goeletă Pilgrim, comandat de căpitanul Hull.

După ce un sezon de pescuit este ratat, balenierul pleacă din apele Noii Zeelande pentru a reveni în America. În timpul călătoriei de întoarcere, căpitanul nu rezistă tentației de a captura un cetaceu; dar încercarea de a vâna balena uriașă este un eșec, chiar un dezastru, și tânărul orfan Sand rămâne singurul navigator în viață, fiind nevoit să-și asume responsabilități de căpitan. Mai supraviețuiesc și soția armatorului, Doamna Weldon și fiul lor Jack, pe care trebuie să-i ducă cu bine la destinație.

Întreaga călătorie este presărată cu obstacole, ceea ce îi permite căpitanului de cincisprezece ani să evolueze moral și să-și testeze limitele fizice în înfruntările cu situații dificile, fiind

adesea amenințat de acțiunile perfide ale lui Negoro, bucătarul enigmatic aflat la bordul navei.

Astfel, Negoro, profitând de absența tânărului căpitan de la bordul navei, defectează busola, ceea ce deturnează nava spre coasta Africii. Nu este suficient că pasagerii de bună-credință ajung pe un teritoriu ostil, dar Negoro, în complicitate cu amicul său Haris, un negustor de sclavi, pune la cale un plan pentru vânzarea negrilor ca sclavi. Inocenții naufragiați cred că se află pe coasta Americii de Sud, dar vărul Bénédict constată tot mai multe nepotriviri între viziunile care ar trebui să se afle pe aceste meleaguri și cele pe care le întâlnește în realitate. În cele din urmă, misterul este descifrat și, după ce trec printr-o serie de peripeții în care viața le este primejduită, supraviețuitorii reușesc să scape și să îi salveze pe negri de la soarta crudă (dar inevitabilă în aceste teritorii) a sclaviei.

Căpitan la cincisprezece ani este una dintre poveștile cele mai inspirate ale lui Jules Verne, poveste care aparține perioadei sale de creație optimistă, iar cititorul se identifică cu eroul pentru a se educa, printr-o călătorie inițiativă. De altfel, este o temă împrumutată din legende grecești, în care călătoria era coincidentă cu devenirea eroului. Aici, eroul este un adolescent, așa cum pot fi și mulți dintre cititorii acestui mare roman de aventuri.

Lucian Pricop